

A zenegróf

2010 április 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

B?s a XIX. század derekáig Amade-birtok, a család csallóközi jószágainak (Várkony, Felbár, Lakszakállas,

Apácaszakállas, Szilas, Csilizpatas stb.) központja; 1468-tól mez?város, vásárokkal. A hatalmas b?si kastély a XVII. században épült reneszánsz stílusban; a XVIII. században barokkosították. Jelenleg e kastélyban öreg s beteg embereket ápolnak. Ez lehet az egyik oka, de talán a gondozatlan park látványa is hozzájárult ahhoz, hogy szomorú emlékkel távoztam innen. Pedig el?tte a híres nagyváradi püspök, Ipolyi Arnold könyvében talált beszámoló nagyon is föllelkesített.

? még a Pozsony vármegyei Zohor plébánosaként 1856 kés? nyarán beutazta a Csallóközt, és err?l a Vasárnapi Újságban be is számolt. Ott írt a híres b?si kastélyról. A település nevével kapcsolatban ezt jegyezte meg: „…mint neve gyaníttatja, a beseny?k egyik régi székhelye. Sáncokkal és tornyokkal er?sített egykori várkastélya, jelenleg újabb ízlésben nyaraló palotává átalakítva, csinos angolkert közepett áll. Már 1242-ben a hely a Gutkeled nemb?l származó Omodék vagy Amadék birtoka levén, nem egy h?st és kit?n? férfit adott a honnak.”
A Gút-Keled nemzetség ?sei és névadói az 1093-ban említett Gút ispán és az 1111-ben fölbukkanó Keled bácsi ispán. Birtokaik Fejér, Bereg, Szatmár, Bihar és Szabolcs vármegyében feküdtek. Els? kiemelked? tagja István királyi f?lovászmester, országbíró, aki 1259-ben hunyt el. Számos magyar történelmi család sarjadt ebb?l a nemzetségb?l, közülük származik az Amade-ág is.
Ez a család már Ipolyi idejében kihalt. „Az utolsó Amade nagy zenekedvel? és udvari zenegróf lévén, idejében számos zenészi nevezetességek látogatták e helyet. Így l?n a h?sök sasfészke csiripöl? verebek vagy csak hangversenyz? csalogányok lakává.” Ez a gróf pedig Amade Tádé (1783–1845), Amade László unokaöccse volt.

„Tádét m?kedvel? zenésznek, jó zongoristának és rögtönz?nek ismerték, aki komponált is – olvasom Koncsol László jegyzetében. – Az 1809-es nemesi felkelés egyik lovaskapitánya, 1831-t?l császári és királyi zenegróf. Tiszte Ausztria zeneéletének fejlesztése volt.” Ebben a min?ségében lett Liszt Ferenc egyik mecénása.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló